

ŠIAULIŲ PEDAGOGINIO INSTITUTO SAVAITRAŠTIS

Institutas ar...

Sventą dieną prie Instituto durų (Vytauto g.) atsiranda skelbimas. Praelvis sužino: Į Institutą galima įeiti pro kitas duris (skelbime — pro įėjimą iš P. Višinskio g.). Reikia, matyt, tokio skelbimo. Bėda ta, kad jis — iš dvikalbystės laikų. Ar šiandien turime rašyti ir kita kalba? Institutas — ne Šiaulių „vojentorg“. Ne dabar net naujųjų rūmų statytojai virš centrinių durų užrašė gražiai, tik lietuviškai (Pedagoginis institutas). Ir prieš dešimtmetį mokėjome ant Lietuvos kalbos katedros durų rašyti vien gimtąją kalbą, nors, atsimenu, buvo atsiradę stūlytojų nepamiršti rusų kalbos: esą, svečiai sunkiai susiras liuanistus. Nepasisekė. Svečius sutikome ir sutinkame, parodysime, kur įeiti, visiems: prancūzams, rusams, mongolams...

Kelsta, kad atsakingi ūkio vedėjai kažko laukia, pamiršta valstybinės kalbos įstatymą, pataria užrašus derinti su aukštesniais, dar priduria: pats V. Landsbergis dabar daug kalbą rusiškai...

Taigi...

Doc.
J. BARAUSKAITE

MŪSŲ JUBILIATAI

Gilios ir plačios vagos

Pradinio mokymo metodikų katedros docentė Elena Adomavičienė švenčia gražų jubiliejų. Išvartytos plačios ir gilios pedagoginio, mokslinio ir visuomeninio darbo vagos.

Žviri ir žinių trokštantį žemaitukę iš Endriejavo apylinkės Kapstatų kaimo 1952 m. baigė Klaipėdos mokytojų seminariją. 1952—1955 m. jai buvo patikėtos Plungės rajono Labardžių septynmetės mokyklos direktorės pareigos. 1955—1960 m. studijavo VPI Lietuvos kalbos ir literatūros fakultete. Baigusi institutą, dirbo Plungės rajono Endriejavo vidurinės mokyklos lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja, vėliau direktoriaus Plungės rajono Tverų aštuonmetėje mokykloje, po to dirbo Plungės rajono liaudies švietimo skyriaus inspektore, o 1964—1973 m. — Plungės I-osios vidurinės mokyklos direktore. Mokytojaujant ir direktoriaujant parūpo mokslai. Dirbdama mokykloje, rengėsi ir laikė kandidatinio minimumo egzaminus, ėmė rinkti medžiagą ir rašyti disertaciją „Paskatinimai ir baumės, auklėjant mokyklinio amžiaus vaikus šeimoje“. 1975—1982 m. E. Adomavičienė dirbo Plungės IV vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja. 1978 m. jai buvo suteiktas nusipelnusios mokytojos garbės vardas; 1981 metais apginta ir pedago-

gikos mokslų kandidato disertacija.

Nuo 1982 metų Šiaulių pedagoginiame institute pradėda dėstyti pradinio lietuvių kalbos mokymo metodikos kursą. 1987 m. mūsų kolegei buvo suteiktas docentės vardas. Studentai, vadovaujami docentės E. Adomavičienės, kasmet parašo brandžių, įdomių kursinių ir diplominių darbų. Dirbdama glūniasi į pradinių klasių mokinių žodyno plėtimą ir tobulinimą. Jos tyrimų išvadomis ir rekomendacijomis naudojasi vadovėlių autoriai, rengdami lietuvių kalbos vadovėlius pradinėms klasėms. Doc. E. Adomavičienė plačiai žinoma ir kaip etnografe. Yra aprašiusi savo gimtojo kaimo istoriją, renka žemaičių tarmės frazeologiją, specifinius žodžius, liaudies pedagogikos išmintį. Pradinio mokymo specialybės studentai labai susidomėjo jos skaitomu etnografijos pagrindų kursu. Respublikos mokyklų mokytojų kolektyvai dažnai kviečia skaityti paskaitų

disertacijoje nagrinėta tema apie vaikų paskatinimus ir baumes šeimoje, taip pat pradinio lietuvių kalbos mokymo metodikos klausimais.

Docentė yra ir Respublikos mokyklų pertvarkymo pradinio mokymo ekspertų komisijos narė.

O metalai bėga. Užaugo du sūnūs, pasirinkę irgi pedagogo specialybes. Anūkai Monikutė ir Simonas Jubiliatę jau vadina močiute. Nors neretai aplanko didesnės ar mažesnės negalios, docentė Elena Adomavičienė su žemaitišku atkaklumu, kantrybe ir ūpu, mažai kam pasibėdodama, stropiai atlieka savo tiesiogines ir visuomenines pareigas, aktyviai reaguoja į katedros, Instituto ir Respublikos problemas, turi dar nemažą įdomių planų ateičiai. Reikia laiko... Laiko, sveikatos ir linki Jai Pradinio mokymo metodikų katedra.

Doc. Pranas AUGUTIS
Katedros vedėjas
Z. RIPINSKIO nuotr.

Atsisakykime lygiavos

„Šiandien mokykloje išnyksta genijai“ — tvirtina akademikas J. Minkevičius. Ir nieko nuostabaus: liūto dalį energijos mokytojai skiria negabiems, nedrausmingiems, palaidūnams, siekdami pritempti juos iki pusiau trejeto, tuo nepelnytai nuskrūsdami gabiuosius. Į pastaruosius mokytojai dažnai visai nekreipia dėmesio: mokytojo pateikiamas kuklias žinias jie lengvai patys įsivaina, jie ir darbštesni, ir drausmingesni. O kad jie galėtų išmokyti keliskart daugiau, mažai kam rūpi. Taip ir suniveljuojamas darbas, vienus nuo jo atpratinant, kitų prie jo nepripratinant. Asmenybių klausimu — dar prasčiau.

Pedagogikos fakultete daug grupių kurse studijuoja tą pačią specialybę. Kokie įvairūs čia studentai! O mes — visiems vienodai, kol diplomas galutinai viską suvienodina: eukštasis išsilavinimas, ir tiek. Priimant į darbą vartyti diplomą priedą su pažymiais laikoma blogu tonu. Tik darbe pasirodo, kokius nevienodus specialistus rengėme, kaip nukriaudėme stipriuosius.

Todėl siūlyčiau katedroms parengti sustiprinto dalykų dėstytojų programas ir jau nuo ateinančių mokslo metų I kurse pagal studentų pageidavimus sudaryti vieną ar kelias grupes su sustiprintu visų dalykų mokymu. Čia galėtų būti dėstomi ir nauji, originalūs kursai, ieškoma platesnio ryšio su mokykla, tokie studentai gautų žymiai daugiau savarankiško darbo, praktinių ir teorinių tyrimų. Žinoma, studijų planas kursui galėtų likti vienodas. Reikėtų pasiekti, kad tokių absolventų diplomus Kultūros ir švietimo ministerija prilygintų bent jau diplomui su pagyrimu, suteiktų jiems pirmenybę, renkantis darbo vietas, aukštesnę mokytojo kvalifikaciją. Kam mokytis tokioje grupėje būtų per sunku, perėjimas į standartinę grupę turėtų būti visai neskausmingas. Šios grupės sudarymo esmė — ne mokymo krūvių padidinimas studentams (esant tam pačiam valandų skaičiui dėstytojams), o talentų ugdymas. Čia ir dėstytojai turėtų ieškoti naujų darbo formų, prafurtinti žinias, orientuodamiesi į maksimumą, o ne į minimumą.

Antrasis būdas gabumams lavinti — papildomos specializacijos. Pasigirsta balsų, kad jų reikia visai atsisakyti, nes jos neatitinka tautinės mokyklos koncepcijos: pradinį klasių mokytojas dėstys visas disciplinas, o rengti papildomai vyresnėms klasėms — per didelė prabanga. Tačiau kam slopinti gabumus tų studentų, kurie baigė muzikos, meno, sporto, kitas talentų ugdymo mokyklas arba siekia tokių aukštumų? Pasirodo, Pedagogikos fakultete viso šito nereikia? Suprantu, gali, ypač dabar, būti finansinių problemų. Betgi šie studentai jau mokyklose buvo įpratę prie didelių papildomų krūvių! Ar bereikia „skriausti“ juos penktaisiais studijų metais? Papildomai galima dirbti vakarais, savaitgaliais. Jei tam neliks lėšų, matyt, neatsisakytų primokėti patys studentai. Taip specializacijų skaičius galėtų net ir didėti pagal studentų pageidavimus, o studijos tęstųsi 4 metus visame takuliete. Nebeliktų papildomos specializacijos stajamojo egzamino ažiotažo: kiek pareiškė pageidavimą ją studijuoti iš įstojusiujų, perėjo tam tikrą atranką, tiek ir studijuoja papildomai.

Šiuo principu reikėtų įteisinti ir anglų kalbos specializaciją. Dalis pirmakursių jau dabar mokosi sustiprintai šios kalbos, o vis daugiau tėvų nori, kad jų vaikai jau pradinėse klasėse mokytųsi anglų kalbos. Muzikos specializacijoje, matyt, tektų atsisakyti dalies individualių užsiėmimų: juk studentai įstoja jau gerai įvaldę instrumentą, išmokę diriguoti ir pan., akcentas liktų muzikos pamokų metodikoms.

Prie atitinkamų Pedagogikos fakulteto specializacijų studentų galėtų prisijungti ir kitų fakultetų studentai. Kodėl gi matematikos negali tobulintis muzikos specializacijoje, jei jis baigęs muzikos mokyklą? Sakysite, vėl visuomeninių profesijų fakultetas? Viskas priklausys nuo katedrų požiūrio, dėstytojų lygio.

Pravartu pradinį klasių mokytojų bent vienoje srityje būti dalykininku, bent čia jis iš mažens ugdytų talentingus vaikus.

Nebus ir pasyvių studentų ten, kur jiems įdomu, naudinga, kur jie mato savo darbų prasmę. Tad drąsiau vaduokimės iš šablonų!

Teodoras TAMOŠIONAS

Pedagogikos fakulteto prodekanas

NAUJIENOS ■ ĮVYKIAI ■ FAKTAI

Negaunantiems stipendijų studentams bus pradėtos mokėti 30 rb socialinės pašalpos. Geriau vėliau negu niekad, geriau 50 rb negu nieko!

Kauno technologijos universiteto Mechanikos fakulteto studentai pradėjo leisti nepriklausomą fakulteto studentų laikraštuką „Prietaisiukas“. Jis panašus į buvusius sienlaikraščius, tik dabar viskas — vienu sakiniu, trumpai drūtai. Kada iš mūsų studentų sulauksime ko nors panašaus?

Koks bus mūsų aukštosios mokyklos statusas? Vieni troško universiteto, kiti nori akademijos, treči... Per daug nesijaudinkite ir, svarbiausia, nesinervinkite! Kai tik sužinosime Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo sprendimą, būtinai informuosime. O kol kas viską reikia toliau derinti su AT švietimo, mokslo ir kultūros komisija.

Stacionaro ir neakivaizdinio skyriaus diplomantų laukia valstybiniai egzaminai, todėl reikia sudaryti grupes. Netikėtai atsirado problema, mat yra siekiančių surikiuoti visus pagal abėcėlę... Bet kodėl vėl norima, neatsižvelgus į diplomantų nuomonę, viską nuspręsti „viršūnėse“? Juk dar romėnai sakė: „Vox populi, vox dei“ („Liaudies balsas — Dievo balsas“).

Vilniaus technikos universitete įkurtas profesorų klubas. Jis padės spręsti Senatui iškilusias problemas, karvais bus opozicija jam. Gal kada nors turėsime ir visą Lietuvos profesūrą vienijančią organizaciją?

Balandžio 24 d. — Senato dinkimų diena. Į jį bus išrinkti 35 nariai. Šią savaitę katedros siūlė savo kandidatus į Senatą. Tikimės, kad į Senatą bus išrinkti žinomi mokslininkai ir pedagogai, turintys autoritetą Institute žmonės.

„Baigėsi laikas, kai mes, merginos, vienos, susikibę rankomis, šokome“. Tokiais žodžiais pokalbį apie studentų laisvalaikį Liepojos pedagoginiame institute pradėjo studentų klubo vedėja A. Studentė. „Pagrindinis mūsų renginių sėkmės garantas — vienodas vaikų ir merginų skaičius renginiuose“. O pas mus kada toks laikas ateis?

MINTYS, MINTYS, MINTYS...

Būsimasis pedagogas nesistengė kaupiti žinių: juk vis tiek jas teks atiduoti kitiems.

Jeigu vadovėlyje daug išimčių iš taisyklių, vadinasi, blogas vadovėlis.

Studentų gyvenimas puikus ir be egzaminų.

Jonas baigė universitetą su pagyrimu. Iš džiaugsmo pakibo tėvui ant sprando ir iškabėjo taip dar 17 metų.

Jei tarp dėstytojų ir studentų nuolat vyksta draugiškos sporto rungtynės, tai dar nereikia, kad taip pat draugiškai vyksta diskusija sesijos metu.

Sportininko hobis buvo studijos aukštojoje mokykloje, todėl jis ir tapo studentu.

Jis taip mėgo žvarą, kad net per paskaitas į sąsiuvinius nieko neužrašinėjo.

Penktą gauti lengviau negu trejetą; „penkis“ gauni iš pirmo karto, o trejetą kai kada ir iš aštunto.

Studijuoti tik pirmus dešimt metų sunku, po to — nieko, apsipranti,

MŪSŲ PUBLIKACIJŲ ATGARSIAI

Dar kartą apie
prekių skirstymą

Norime dar pakomentuoti naujakurių problemą. Iš tiesų skirti vieni baldų, komplektų naujakuriams atrodo labai humaniška ir teisinga. Bet tai jau privilegija! Kad ir gerokai sujauktos darbuotojų eilės baldų komplektams gauti, pasistengsime kalbėti faktais. 1990 m. Institute „atsirado“ net 33 naujakuriai. Kokių nors dokumentų, patvirtinančių naujakurystę, nėra. Užteko pasakyti, kad esi naujakuris, ir jau tampa privilegijuotas. Profsąjungos komitetas paskyrė jiems 33 įvairius komplektus. Deja, visiems neužteko, kadangi kiti kažkodėl gavo po du. Pirminko teigimą, kad daugiausia naujakuriai prašo virtuvės komplektų, paneigia faktai: iš 7 miegamųjų baldų komplektų 5 paskirti naujakuriams, iš 10 minkštųjų baldų komplektų — 8 naujakuriams, iš 13 sekcijinių baldų 8 komplektai — naujakuriams, iš 6 prieškambario baldų komplektų 4 — naujakuriams, o iš 13 virtuvės baldų komplektų — 8 naujakuriams. Taigi iš 49 baldų komplektų net 33 paskirti naujakuriams, ir tai ne pusė, o du trečdaliai! Keista ir tai, kad žmogus, buvęs eilėje paskutinis, išdirbęs Institute vos trejus metus, gavo baldų komplektą, o tas, kuris naujakuriu buvo prieš 3—5 ir daugiau metų ir turintis daug didesnę darbo stažą, gauti baldų negali. O juk įsigyti baldus yra problema jau 10—12 metų. Tad kuo kalti Instituto darbuotojai, pradėję dirbti 1975—80 m. ir iki šiol neturintys baldų komplektų? Ar tai toks socialinis teisingumas? Be to, kas garantuotas, kad, esant tokiai „tvarkai“, šiemet neatsiras, pvz., 50 naujakurių. Tada eilės visai nustos judėti į priekį. Dėl šių priežasčių komisija rekomendavo socialinės rūpybos skyriui 1991 m.

neteikti lengvatų naujakuriams, įsigyjant baldus. Gerb. J. Genys šitokių baldų įsigijimo būdą laiko tam tikromis naujakurių teisėmis. Nė viename teisiname dokumente nėra užfiksuota tokių teisių, tad savo kūrybos pagimdytus sprendimus nekuklu būtų laikyti teisinėmis normomis. Visuomeninė komisija prie socialinės rūpybos skyriaus ir skyriaus darbuotojos turi savo kolektyvų įgaliojimus keisti prekių skirstymo nuostatus, juo labiau, kai skirstymo kriterijai nepasitaisina.

Baigdami norime pasakyti, kad neklysta tik tas, kuris nedirba. Gali pasitaikyti klaidų ir mūsų darbe. Stengsimės, kad jų būtų kuo mažiau. Kviečiame visus Instituto darbuotojus dažniau atvirai pareikšti savo mintis, ypač laukiame objektyvių įvertinimų, pasiūlymų. Visus neiškilus klausimus visada galima išsiaiškinti, užėjus į socialinės rūpybos skyrių ar susitikus su visuomeninės komisijos nariais.

Socialinės rūpybos skyriaus ir visuomeninės komisijos vardu

J. PUMPUTIS

Redakcijos prierašas. Tikrai, prekių skirstymo nuostatus seniai buvo laikas keisti. Manome, kad naujakuriais Institute galėtų būti laikomi tik tie, kurie gavo butą iš Instituto. Tokių kasmet būna po 7—8 žmones (jiems galėtų būti tam tikros privilegijos). Keista, kad 1990 m. Institute naujakuriais buvo palaikyti net 33 žmonės! Gal dalis Instituto darbuotojų gavo baldų dar ir iš savo vyro, žmonos darbovietių? Svarbiausia, reikėjo nesusnauti, kol privilegijų numatytojai neatsaukė tokio savo sprendimo...

SPORTAS

LIETUVOS AUKŠTŲJŲ
MOKYKLŲ VARŽYBOSE

Sachmatai. Šiauliuose pasibaigusiose varžybose dalyvavo 9 aukštųjų mokyklų komandos. Gerai jose žaidė mūsų Instituto sachmatininkai: R. Martinkus (MI-V), G. Briedis

(PM-IV), R. Domkutė-Turauskienė (MI-IV), R. Setarovas (RKL-IV) ir S. Stropus (MI-V). Mūsų šaliai tik finale 2:3 pralaimėjo pajėgiai Vilniaus universiteto komandai ir užėmė II vietą. Saunuoliai!

Lengvosios atletikos krosas. Praėjusį savaitgalį Vingio parke vyko lengvosios atletikos krosos varžybos. Merginos bėgo 1 km distanciją. Tarp 30 dalyvių mūsų merginos pasirodė labai gerai: II vietą užėmė L. Gudaitė (PM-II), III vietą — jos sesuo R. Gudaitė (PM-II), ketvirtą — J. Krauskauskaitė (PM-III), o penktą — E. Šlepavičiūtė (PM-II).

Futbolas. Baigėsi aukštųjų mokyklų mažojo futbolo varžybos. Nugalėtojais tapo Kauno technologijos universiteto studentai. Mū-

šais vaikinai varžėsi 3 km distancijoje. Iš mūsų geriausiai rungtyniavo B. Spirgys (D-II), kuris atbėgo į finišą penktas, o tuoj po jo finišavo ir V. Sokas (PM-II). Vaikinių varžybose dalyvavo 50 bėgikų.

Susumavus visus rezultatus paaiškėjo, kad mūsų Instituto komanda (tren. J. Baikštienė) užėmė I vietą antrojoje aukštųjų mokyklų grupėje.

sų futbolininkai į finalinį ketvertuką nepateko...

A. MUSNECKIO nuotrauka.

MŪSIŠKIAI TRETI

Klaipėdoje vyko tradicinis krepšinio turnyras, kuriame dalyvavo Vilniaus ir Klaipėdos universitetų bei Šiaulių pedagoginio instituto dėstytojų komandos.

Mūsų šaliai pralaimėjo VU (po pratęsimo), klaipėdiečiams ir užėmė trečiąją prizinę vietą. Neišgelbėjo net,

deja, buvusios žvaigždės doc. A. Gumuliusko žaidimas. O štai Dailės fakulteto dekanas doc. J. Pabrėža nesensta. Tad nenuostabu, kad jam ir atiteko turnyro organizatorių prizas, skirtas geriausiai Šiaulių komandos žaidėjui.

„Pedagogo“ inf.

14. AŠ REKTORIUS

Antras reformos žingsnis — dėstytojų laisvių ir atsakomybės už savo darbą didinimas. Tai atitiktų laisvėjančią iš pančių žmogaus dvasią. Pamėginčiau įteisinti nepriklausomo dėstytojo (docento, profesoriaus) statusą. Tai pasitiktų mandatas kūrybingiesiems. Ir trečia, kafedras reiktų reorganizuoti į mokslinius-metodinius centrus, išlaisvinant jas iš administracinių biurokratinių funkcijų.

Katedroms turėtų vadovauti tik kūrybingi mokslininkai, naujai perrenkami kas 3—5 metai. Likviduočiau dviejų kadencijų sistemą. Tegul vadovais būna kuo daugiau žmonių. Be to, bet koks viršininkas bus dorėsnis, darbėsnis, jei žinos, kad jo vieta neamžina. Prašyčiau Mokslinės Tarybos įgaliojimų keisti kafedros vedėją ar dekaną, atsiradus būtinybei, įsakymo tvarka. Rinkimų terminų laukimas kai kada gali atnešti tik žalos visiems.

15. AŠ KULTŪROS IR ŠVIETIMO MINISTRAS

Tik už originalias, kartais net beprofiškas, gal ne visada realias idėjas. Geriau apsirikti ir pasitaisyti, negu tūnoti ministerijos rūmuose ir gėrėtis kilimais. Be naujų idėjų mokykla uždus. Aš atidžiai studijavau visų (studento, dėstytojo, Rektoriaus) pozicijų į švietimo sistemos pertvarkymą. Padėsiu ir jokiū būdu netrukdysiu. Tai būtų mano kapo duobė. Dar daugiau. Kiek leis mano pareigos ir mano jėgos, duosiu atkirtį tiems, kurie įvairiausiais būdais kaišios pagalius. Tokių yra ir bus. Svarbiausia, kad jų motyvai neretai klastingi. Prisdengę neva atsargumu, jie mėgina maskuoti savo tingumą, proto bukumą, o kartais ne aivirų priešikumą. Tarp jų esama ir apgautų arba paprasčiausiai neįtakamų darbu, negabių. Ne, aš neleisiu žudyti talentingų, kartais klystančių, bet ieškančių kolegų.

Kultūros ir švietimo ministerijai, atmetus šiųkart kitus darbus, kuo artimiausiu laiku reiktų spręsti šiuos uždavinius:

1. Sudaryti energingas komisijas, kurios per 2—3 mėnesius parengtų kiekvieno dalyko (pradžioje gal tik pedagoginių disciplinų) orientacinius mokymo programų parinkimo principus. Šito negana. Privalo būti daugiau ar mažiau unifikuotos kiekvieno dalyko valstybinės programos. Tuo tikslu minėtos specializuotos dalykininkų komisijos parengia programų turinio karkasą (be detalių), nurodydamos minimumą. Vėliau šį karkasą pripildys „statybine medžiaga“ kiekvienas docentas ar profesorius savo nuožiūra. Niekas jam negali nurodyti, diktuoti. Jis pats asmeniškai af-

lankydamasis Japonijoje, išsakė naują idėją. Po dviejų mėnesių jam teko dalyvauti Niujorke vykstančiame kongrese. Jis vėl susitiko su kolegomis iš Tekančios saulės šalies. Pašnekesyje mokslininkas pasiteiravo japonų nuomonės apie anąkart išsakytą savo mintį. „Gerbiamašis pone, — mandagiai nutraukė tarybinį mokslininką japonų kolega, — tai nuostabi Jūsų idėja. Mes ją realizavome, ir gamykla jau gamina naują produkciją. Gal dabar vėl atvežėte naujų sumanymų?“ Suprantama, kodėl Ilyanas Petrovičius neteko žado.

Leiskite pafantazuoti. Aš

Sunkūs pedagoginės golgotos keliai

Doc. J. KASYS

sako už „statybinės medžiagos“ parinkimą ir realizavimą.

2. Rekomenduoti pedagoginių institutų vadovybei, dėstytojams, renkant mokymo „statybinę medžiagą“, neprasilenksti su privalomu turiniu. Bakalauro ir magistro programas rengia atitinkamų kafedrų profesoriai ir docentai. Manychiau, kad jų turinį galėtų sudaryti: a) platesnės programos minimumo studijos, b) nuodugnesnės užsienio kalbos studijos, c) gilesnės psichologijos studijos. Be to, vertėtų įteisinti ir specialius magistro ar bakalauro egzaminus ar kvalifikacinių darbų gynimą.

3. Lietuvos parlamente priimti įstatymą apie apmokėjimo už darbą garantiją priklausomai nuo diplomo pobūdžio ir nuo pasižymėjimo vėlesniame darbe. Parengti tuo tikslu poįstatyminius dokumentus.

16. AŠ JAPONAS

Pradėsiu nuo palyginimo. Visai neseniai žinomas Tarybų Sąjungos mokslininkas,

Japonijos švietimo departamento aukštas valdininkas, atsakantis už pavaldžių mokyklų efektyvią veiklą. Ką daryčiau, susipažinęs su Lietuvos pedagoginio instituto ir mokyklų reformų idėjomis? Jokių derinimų instancijose, jokių svarstymų, persvarstymų, jokių tvirtinimų. Sudariau 3—5 išminčių grupę ir pareiškiau: „Gerbiamieji! Atleidžiu du mėnesius Jus nuo kitų darbų. Per šį laikotarpį: 1) išstudijuokite esamų pasiūlymų banką, 2) kas, Jūsų nuomone, klaidinga — atmeskite, kas abejotina ir rizikinga, bet progresyvu — priimkite, 3) paruoškite mokymo programų realizavimo dokumentus, 4) parenkite žmones naujam darbui, 5) jei reikia, samdykite ekspertus, 6) panaudokite tiek lėšų, kiek reikia, 7) nuo 3. m. rugsėjo 1 d. pedagoginiai institutai privalo dirbti pagal Jūsų siūlytą modernizuotą programą, 8) Jūsų parengti dokumentai neprivalo būti diktatas docentui ar profesoriumi, programa turi palikti erdvės ieškoti, kurti, 9) jeigu Jūsų grupė gerai įvykdys šią užduotį, premi-

juosi kiekvieną 1500 rub., kai ką paaukštinsiu tarnyboje. Jeigu užduotį sužlugdysite, kiekvienas iš Jūsų užmokėsite baudą taip pat po 1,5 tūkstančio rublių ir visus atleisiu iš darbo.

17. AŠ LIETUVIS

Dėl Dievo meilės, neįtikėkite manęs, kad yra visokių tautiečių: aukojančių savo pensijos santaupas Tėvynei ir baisių savanaudžių; galvą paklojusių už Lietuvą ir aršiausių kolaborantų; praktiškų, veiklių, nesavanaudžių ir ambicingų rėkšnių, vaizduojančių kone didžiausius patriotus. Turime taurių profesionalų mokslo, kultūros ar ekonomikos sferose, bet nustumtų nuo aktyvios politinės ir ūkinės veiklos. Nestokojame ir proginiukų, tik bėgančių prie lovio ir jau spėjusių prisisiurbti Niekas nesuskaičiuos, kiek dabar vienių, kitų, anų. Seniai perpratau šią skaudžią tautiečių diferenciaciją. Tačiau tragiškiausia — tai apatija ir laukimas, kad kitas padarys. Ir čia vėl pagaliai. Kai vienas kitas mėgina siūlyti, rašyti, veikti, tai — dešimtys nė krust, o vienuoliktas tempia atgal. Pavyduoliai linkę dar sukelti įtartiną ažiotažą apie keistuolių-aktyvistą.

O vis dėlto prognozuoti reikia. Atsiremkiame į standartinę dabartinio tautiečių pasaulėjautą, ir nuo šios kalvos pažvelkime priekin. Kaip sąstingio laikais užaugęs lietuvis veiklų, jei nuo jo priklausytų aukštosios bei vidurinės mokyklos pertvarkymo reikalai? Tai realiausia prognozė, nes tokių tautiečių daugiausia. Tikėtina, kad į jų rankas pateks švietimo reorganizavimo projektai.

[Bus daugiau]

BALANDŽIO 24 D. — PEDAGOGIKOS FAKULTETO DIENA!

Išrinkime 5 populiariausius dėstytojus ir 5 studentus, paėikime iki 20 d. idėjų ir pasiūlymų dėl šventės renginių, užduočių LIK-UI. Jūsų laukia dėžutė pas CR budėtoją. Geriausiai bus apdovanoti vertingais prizais.

PEDAGOGAS

Redaktorius

A. MALAKAUSKAS

MOSŲ ADRESAS:

235419 Stauliai,
Vytauto 84,
tel.: 3-47-31; 3-88-85.
SL 575

Rinko ir spausdino „Litnago“ spaustuvė, Vasario 16-osios g. 54. Ofsetinė spauda. Tiražas 750 egz.
Užsak. Nr. 1464.